

סיפורים נפלאים פרשת ויקרא

"ויקרא אל משה" (א, א)

א' דויקרא זעירא, אין הלימוד מתקיים אלא במי שמקטין עצמו (כלי יקר בשם הילקוט)

ענוותן היה הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל ושפל ברך. למרות היותו ראש ישיבה ידוע ומפורסם בכל העולם, ראה עצמו כ"יהודי פשוט" שתפקידו להרביץ תורה. היה מכבד את בולם ומכניע עצמו לפניהם. מעולם לא ישב באירועים בכותל המזרח. לכל ילד ברחוב היה אומר שלום. נסע באוטובוס כאחד העם. ופעם כשעלה יהודי "בעל-בית" לאוטובוס, ורבי שמואל שהכירו והיה בן גילו, קם בפשטות לכבודו ופינה לו את המקום לשבת... כמובן שהלה סירב.

סיפר הגאון רבי זלמן רוטברג זצ"ל, כי התעורר פעם איזה ענין גיבורי שהעוסקים בעניו רצו שרבי שמואל יהיה בין הרבנים החותמים. אך הוא סירב, וכשנשאל מדוע אינו רוצה לחתום, השיב בפשטות: "אני מתבייש לחתום בין גדולי הדור. גדולי הדור חתומים, ואני אחתום איתם"!

ומעשה היה, שכתב אליו ידיד איגרת ובראשה תוארי כבוד השובים. כתב לו רבי שמואל בזה הלשון: "וגם עכשיו אוכיחנו גלויות מאהבה, מסותרת על אשר כתב אלי תארים שאינם בי לא מינם ולא מקצתם, והיו פשוש עלבון בשבילי, כי הרי ידעתי את מך ערכי וכאילו דברי ליצנות הם, והאמת אהובה מכל, ויהי רצון שנזכה לכוון מעשינו ודברינו למטרת האמת". (ראש הישיבה)

באחד הביקורים של כ"ק האדמות מגור, בעל הבית ישראל, אצל הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל, בסיום הביקור כשהרבי קם לצאת, יצא רבי אריה ללוותו. האדמו"ר באבחנתו הדקה ובעיניו החודרות הרגיש שתוך כדי הליד ממלמל רבי אריה לעצמו דבר-מה.

שלח האדמו"ר את שמשו הגבאי רבי חנינא שיף ז"ל לברר אצל רבי אריה מה הוא ממלמל. רבי אריה לא ענה.

אך לאחר הפצרות ניאות רבי אריה לספר לו שהוא התפלל להקב"ה שלא יפסיד מזכויותיו לעולם הבא בעבור הכבוד הגדול שזכה לו בעולם זה לארח את האדמו"ר הבית ישראל (קונטרס שמחת שלמה)

"ויקרא אל משה" (א, א)

המפרשים שואלים מי הוא הקורא, כ"ק האדמו"ר מסלונים זצ"ל משיב שקולו של הקב"ה "קורא" לאדם בכל מאורעות החיים, ובכל מאורע ומאורע יש בכוחו של היהודי לשמוע את דבר השם, ואת הקריאה המיוחדת המופנית אליו.

פעם הלך הגה"צ רבי ניסים יגן עם בנו ומולם הופיע כלב בולדוג שחור, ענק ממדים, ועיניו מזרות אימה. חלחלה אחזה בהם והם ניסו לשוב על עקבותיהם.

כל פסיעה הייתה מלווה בפחד מוות והם חיפשו מקום מסתור. לבסוף, הסתובב הכלב ופנה לכוון אחר. או אז פרץ הרב יגן

בבכי. התפלא בנו: "והרי כעת הסכנה מאחורינו, מה פשר הבכיי?! ענה הרב: "מדוע אינני מפחד כך מהקב"ה? הרי הקב"ה הוא חוקר כליות ולב! האם הכלב מפחיד יותר? האם פקיד מס הכנסה מפחיד יותר? האם מחלה מפחידה יותר? האם תאונת דרכים מפחידה יותר? על כך אני בוכה!"
וכך אמר רבי יוחנן: "יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם".

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו' תקריבו את קרבנכם" (א, ב)

המגיד הקדוש מדובנא זיע"א, הסביר זאת על פי משל: רועה צאן שכח את תרמילו, וכשהציק לו הרעב נטש את צאנו והשביע נפשו בסעודה דשנה במסעדה. כשחזר למרעה ולא מצא את צאנו, שאל את אנשי המקום עליהם. וסיפרו לו שצאנו פרצו את הגדר ונכנסו לגן מרהיב העין של שר העיר, רמסו שושנים וקלקלו את הגן. וכשנודע הדבר לשר ציווה לכלאם אצלו. עמד הרועה תוהה ואובד עצות, עד שניגש אליו אחד מזקני העיר ואמר לו, כי ידוע לו שלפני מספר שנים קרה מקרה מעין זה ואותו הרועה שחכם היה, קנה עוגה מפוארת והגישה דורון לפני השר והתנצל על המקרה. נאות לו השר ושחרר את צאנו. כאשר שמע זאת הרועה, מצא הרעיון חן בעיניו ואף הוא עשה כמעשה קודמו וקנה עוגה מפוארת לשר. אך לרוע מזלו לא מצא את השר במקומו. אלא נודע לו שזה עתה נסע השר לעיר אחרת. לא איבד הרועה את עשתונותיו, הניח את העוגה על שלחן השר, פתח את דיר הצאן ולקח את צאנו. כשחזר השר למקומו, קרא לו ושאלו, באיזה רשות פתחת את הדיר ולקחת את הצאן? השיב לו הרועה, שעשה כמעשה הרועה שקדם לו. אמר לו השר שוטה שבעולם, וכי חסר לי כסף ואני צריך את העוגה שלך? אלא אותו רועה התרפס לפני וקבלתי התנצלותו. והעוגה באה רק כאות לכניעתו לפני. אך אתה לא עשית כן וראוי להענישו.

והנמשל אין הקדוש ברוך הוא רוצה את גוף הקרבן, אלא את חרדת המקריב והכנעת לבו כמעשה הרועה הראשון דווקא.

"אדם כי יקריב מכם" (א, ב)

אומר רש"י: אדם למה נאמר, מה אדם הראשון לא הקריב מן הגזל שהכל היה שלו אף אתם לא תקריבו מן הגזל.

מסופר על הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א, שפעם בעת שהותו באסיפה גדולה בפטרבורג, נזקק בשעת לילה מאוחרת לנייר כתיבה. מאחר והחנויות היו סגורות באותה שעה. ניגש אל אדמו"ר מפורסם ששהה אף הוא באותו מלון, וביקש ממנו כמה גליונות נייר לכתבה. האדמו"ר נענה בחפץ לב. וכשביקש ה"חפץ חיים" לשלם לו תמורתם. חייך האדמו"ר וסירב לקבל מידו את התשלום.

השיב לו ה"חפץ חיים" את הנייר. ובשום אופן לא הסכים ליטלו, עד שניאות האדמו"ר לקבל את תמורתו, כמה פרוטות.

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

סיפורים נפלאים פרשת ויקרא

זוג בעלי תשובה שבאו לפני הרב ובפיהם סחפור מצער: הבעל עסק כל ימיו בחלוקת סחורה לחנויות ונכשל תמיד בגזל. נהג היה האיש להפחית מכל חבילה מעט מן הסחורה שהוזמנה ואת מה שהפחית נטל לעצמו. למשל אם חנות מכולת הזמינה מן המאפיה עשרים ככרות לחם, היה האיש מוציא מהארגז שלוש ככרות לחם ומספק לחנות המכולת רק שבע עשרה ככרות... כעת, מששבו בני הזוג בתשובה שלימה, הם מבקשים לדעת מה לעשות לגבי מעשי הגזל שנמשך שנים רבות. אין כל ברירה פסק הרב נחרצות עליך להשיב את הגזילה! אבל כבוד הרב מלמל האיש במבוכה שווי הסכום הגזול שבידי הצטרף במשך הזמן למאות אלפי שקלים, איך אוכל להשיב זאת? ומה אוכל לעשות. השיב הרב בשאלה את הכסף יש להחזיר לבעליו! אם כך אזרה האישה אומץ יש לי רעיון! נמכור את הדירה שברשותינו ובכסף שנקבל תמורתה נוכל להשיב את הגזילה שבידינו! אמרו ועשו! מכרו בני הזוג את הדירה ופנו לכל אותם סוחרים איתם עסק הבעל במשך שנות עבודתו והשיבו להם את כספם!

"והשיב את הגזילה אשר גזל או את העושק אשר עשק" (ה, כג)

זהירות רבה נזהרו גדולי ישראל בממון שבידם שלא יהיה בו חלילה משום אבק של גזל. לאתר נישואיו למד ה"חפץ חיים" בוויילנא בכלל "פרושים". לפי הסיפורים המקובלים באותה תקופה היו עקרות בית מביאות קדירות מזון אל חדר צדדי ליד בית הכנסת, כדי לספק את מזונם של הלומדים שלמדו בהתמדה עצומה בלא לעזוב את בית המדרש מבוקר ועד ליל. אל ביתם היו שבים הלומדים רק אחת לכמה חודשים. פעמים אירע ואשתו של ה"חפץ חיים" באה לוויילנא כדי לרכוש סחורה עבור חנותה הדלה. כמוכן מאליו היה אז ה"חפץ חיים" טרוד כל היום כולו ומסייע בידה. לאחר יום כזה, בשונו אל בית המדרש, היה מסרב ה"חפץ חיים" להשתתף בסעודה, וטען: הרי היום לא למדתי תורה ואיך מותר לי ליהנות ממה שאחרים הביאו לכאן כדי לתמוך בלומדי התורה! ...

"את הפקדון אשר הפקד" (ה, כג)

"פעם", סיפר רבינו מעלילות הגמ"ח, "היה אברך תלמיד חכם שלווה סכום כסף ולא החזירו במשך תקופה ארוכה. כדי לרמוז לו להחזיר בדרך שלא תבייש אותו, כתבתי לו מכתב ובו 'שאלה' על דברי המשנה:

במסכת אבות פרק ב' משנה ט' מובאים כמה דברים שהם דבר והיפוכו. 'דרך ישרה שידבק בה האדם' ולעומתה 'דרך רעה שיתרחק ממנה האדם', אחד הדברים הוא 'הרואה את הנולד', והיפוכו - 'הלווה ואינו משלם', נשאלת השאלה: מה עניין לווה ואינו משלם לראיית הנולד?

כוונתי הייתה לרמוז שהלווה ואינו משלם, אינו רואה את הנולד שבעקבות כך לא יסכימו להלוות לו יותר... אותו אברך הבין את הרמז ומיהר להשיב את החוב". (מתוך 'רבי חיים')

העיר אחד הנוכחים בהשתוממות, הרי ידוע לך רבי שלשת פרוטות אין ערך של ממש. השיב ה"חפץ חיים": משתי פרוטות של גזל עלול להיווצר מלאך רע שבכוחו להפוך על פניהן את כל חומותיה של פטרבורג.

"כי כל שאור וכל דבש" (ב, יא)

לאחר נישואיו של הרה "ח רבי שלמה פרישטיק ז"ל עם בתו של הרה "ק רבי גדליה משה מזוועהיל ז"ע, לא ידע מה לעשות בפרוס חג המצות, כי אביו נהג לאכול מצות מכונה ואילו אצל זקנו הרה "ק רבי שלמה מזוועהיל ז"ע היה הדבר חמור מאד, וכיון שעמד לערוך את ה'סדר' על שלחן אביו לא ידע כדת מה לעשות, הלך להתייעץ עם רבני ירושלים, והם יעצו לו לשאול את פי הרה "ק מזוועהיל עצמו. ברחימו ודחילו העלה את ספקו על הנני, ומסרו לידיו של ר' שלומ'קה אשר קרא את השאלה במהירות, ובתוך כדי דיבור ענה לו ברורות 'וכי סבור אתה שבשמים ישאלו אותך אם אכלת 'מאשין מצות' [-מצות מכונה] או לא, בשמים ישאלו אותך שתי שאלות, האם שמרת את ענין מלהסתכל בראיות אסורות, והאם שמרת את פיך לבלתי תפגע ח'ו ביהודי...'

"נפש כי תחטא ומעלה מעל בה'..." (ה, כא)

מסופר על רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל, שפעם לאחר השיעור, ביקש מתלמידו גפרור. התלמיד נתן לרבי שמואל את קופסת הגפרורים והלך. הגפרור הראשון שהצית רבי שמואל - כבה מיד, מבלי שהספיק להשתמש בו.

חשש רבי שמואל שמא הבחור נתן לו רשות להשתמש רק בגפרור אחד, וביקש שיחפשו את בעל הגפרורים ויבקשו ממנו רשות להשתמש בגפרור נוסף.

"נפש כי תחטא ומעלה מעל בה'..." (ה, כא)

הפתעה רבה ציפתה לסוחרים שבאו ליריד, שהתקיים בסמיכות לעיר ברדיטשוב. תוך כדי שהיו נושאים ונותנים בענייני מסחר, ודנים בדרכים להגביר את המכירות, ראו את הצדיק רבי לוי יצחק מברדיטשוב מגיע אל היריד.

לפלא היה הדבר בעיניהם, מה לו לרבי לוי יצחק וליריד, הרי זהו מקום מסחר בלבד, וענייני מסחר רחוקים ממנו כמטחוני קשת?! כאשר קרב אליהם רבי לוי יצחק, שמעו אותו ממלמל לעצמו שוב ושוב: "אוי ואבוי, הסוחרים שכחו!" "מה שכחוננו?" שאלו אותו הסוחרים בדאגה. ענה להם רבי לוי יצחק: "אתם דנים בכבוד ראש בענייני המסחר, כיצד לנהוג באופן המועיל ביותר לריבוי הרווחים, אך שכחתם לדון בדבר הזהירות שיש לנהוג בשעת המסחר, כדי שחלילה וחס לא תבשלו בעוון החמור של גזל ואונאה!"

"והשיב את הגזילה אשר גזל" (ה, כג)

סיפר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על